

Т. І. Ківшар

Плітас Зоя



ПЛІТАС Зоя (08(21). 02. 1903, с. Великі Канівці Полтавської губ., нині Золотоніського р-ну Черкаської обл. — 01. 02. 1988, м. Торонто, провінція Онтаріо, Канада, похована у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США) — лікар, громадсько-політична діячка, меценат. Племянниця [О. Петлюри](#). Перша дружина [Є. Маланюка](#) (1925—29), дружина [О. Плітаса](#). Навчалася у Київській гімназії, 1919 закінчила курси стенографістів у Києві, продовжила навчання у Кам'янець-Подільському українському університеті (нині Хмельницької обл.), того ж року переїхала на Волинь, де її батька призначено радником Міністерства здоров'я як члена Уряду УНР. Від 1920 у складі української політичної еміграції перебувала у Польщі (м. Тарнув), від 1922 — у Чехо-Словаччині, де отримала освіту на матуральних курсах при Українській господарській академії у Подєбрадах та медичному факультеті Карлового університету в Празі (закінчила 1930). У 1938—39 разом із другим чоловіком О. Плітасом перебувала у м. Хуст (Закарпатська обл.), де надавала медичну допомогу, брала участь в організації курсів медичних сестер. Після 2-ї світової війни мешкала у таборі для переміщених осіб у Регенсбурзі (Німеччина), брала участь у створенні Українського національно-державного союзу, діяльності Української революційно-демократичної партії, Спільки українських лікарів. Від 1946 — доцент Українського технічно-господарського інституту. Видала курс лекцій «Українська стенографія» (Регенсбург, 1949). Від 1949 — у США. Викладала стенографію в Українському технічному інституті в Нью-Йорку, мала медичну практику. Членкиня Українського лікарського товариства Америки та Союзу українок Америки. 1958 переїхала до Торонто, де мала лікарську практику та брала активну участь у житті української громади, зокрема управи Спільки українських журналістів на еміграції, Центральної управи Українського

національно-демократичного союзу, була одним з керівників Головної управи Об'єднання прихильників Державного центру УНР у Канаді. Стала засновницею-меценатом Української фундації імені С. Петлюри при Державному центрі УНР в екзилі, жертвувала на друк журналу «Тризуб» (1963—75) та видання «Симон Петлюра. Статті. Листи. Документи. Том I—II». (1979; обидва — Нью-Йорк). Членкиня Союзу українок Канади. У 1970-х рр. була головою Комітету українок Канади (відділу в Торонто). 1972 обрана першою заступницею голови Ділового комітету побудови пам'ятника Лесі Українки в Торонто. Нагороджена Шевченківською медаллю Конгресу українців Канади за особливий внесок у розбудову українсько-канадської громади (1986). Її працю відзначено у документальному фільмі «Огляд діяльності Комітету українок Канади Відділу Торонто. 1944—1994». Авторка статей медичної тематики у часописах «Наше життя», «Жіночий світ», «Промінь», спогадів про О. Телігу «Із юних стріч» (1952), про О. Петлюру «Мої зустрічі з Ольгою Петлюрою» (1970).

Рекомендована література

1. Миронець Н. І. Невідомі автографи Євгена Маланюка // Слово і час. 2013. № 9.

Бібліографічний опис:

Плітас Зоя / Т. І. Ківшар // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-882668>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).